

Bakgrund

Styrelsen har under året arbetat fram ett förslag på ny strategi och vision för Ax. Under senare del av arbetsprocessen insåg vi ett värde i att sammanfoga dokumenten "Ax kulturpolitiska plattform" och "Ax strategi och vision" till ett dokumen. Det arbetet skulle vara för omfattande för att hinnas med till årsmötet 2020. För att kunna lägga fram ett sådant dokument till årsmötet behöver styrelsen ett år till på sig. Då Ax kulturpolitiska plattformen, enligt årsmötesbeslut 2019, ska antas varje år väljer vi att lägga fram samma förslag som 2019.

Huvudyrkanden

Styrelsen yrkar att

- att fastställa den kulturpolitiska plattformen för 2020
- att uppdra åt styrelsen att arbeta samman den kulturpolitiska plattformen och Ax strategi och vision till årsmötet 2021

Ax kulturpolitiska plattform

Dokumentets syfte och användningsområde

Ax är ett av Sveriges största förbund för organiserad ideell kulturverksamhet, störst inom ideellt kulturutövande. Organisationens stadga anger att vi är religiöst och politiskt oberoende. Detta hindrar oss dock inte från att ta ställning i politiska frågor. För att främja den ideella kulturen måste vi ta ställning för våra medlemmars intressen och kräva förändring när våra möjligheter att bedriva verksamhet försämras. Detta dokument syftar till att klargöra Ax ställningstaganden i politiska frågor och hur vi arbetar.

Ax politiska plattform anger vad Ax medlemsföreningar gemensamt beslutat att organisationen ska verka för i sitt politiska påverkansarbete. Det är avsett som ett vägledande dokument för styrelseledamöter, personal eller andra förtroendevalda som

uttalar sig offentligt i organisationens namn. Dokumentet är inte applicerbart på självstyrande delar av organisationen, som en enskild förening eller medlemsförbund.

Dokumentet fastställs årligen på Ax årsmöte.

Om Ideell kultur

Kultur är ingen prydnad. Kultur och konst är frigörande och bidrar till mänsklig växt och gemenskap. Kultur hjälper oss att vidga perspektiven, få nya tankar och nya idéer. På så sätt är kulturen viktig för både individens och samhällets utveckling. Vi vill ge den lekande, lärande, diskuterande och skapande människan goda förutsättningar.

En kulturpolitik i tiden måste baseras på idén om rätten till kultur och kulturens egenvärde, både för den som skapar och för den som upplever. Den nu rådande strukturen för fördelningsmodeller resulterar i att det blir mer fördelaktigt att motarbeta sina kollegor än att satsa på sin egen kulturella verksamhet. En samtida kulturpolitik strävar efter en kulturell infrastruktur som är dynamisk och inkluderande.

Vi tror på det egna skapandet och det ideella engagemanget.

Om kulturbegreppet

Att snäva in kulturbegreppet i en definition är problematiskt. Beskrivningen kan uppfattas som för bred eller för smal eller kanske föråldrad. Det går dock inte att komma undan.

Därför ansluter vi oss till ett mycket brett kulturbegrepp. Kultur i traditionell mening består av de sköna konsterna och kulturarvet, men ett modernt kulturbegrepp rymmer mer och revideras ständigt. För Ax är kulturens särarter dess största styrka.

Kulturpolitiska mål

I dagsläget är det inte en rättvis fördelning av resurser till kulturen. Utvecklingen av stöd till kulturlivet har inte följt med kulturlivets och ideella kulturorganisationers utveckling på decennier.

För att det ska vara möjligt för Ax och många samtida kulturorganisationer att verka på rättvisa villkor behöver det ske kulturpolitiska förändringar som omfattar kulturlivet i ett större perspektiv. Därför ser Ax att det behövs omfattande förändringar i kulturpolitiken, i kultursynen i samhället och framför allt i fördelning av stöd till kulturorganisationerna. Förändringen behöver omfatta även strukturer som är sektorsövergripande och som sker på såväl riksnivå som regional och kommunal nivå hos bidragsgivare, hos politiker och beslutsfattare.

De nationella målen

De nationella kulturpolitiska målen beslutades av riksdagen i december 2009. Målen ska styra den statliga kulturpolitiken men ska även kunna vägleda kulturpolitiken i kommuner och landsting. Dessa är:

Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling.

För att uppnå målen ska kulturpolitiken:

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor,
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse,
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas,
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan,
- särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

I Kulturpropositionen finns en längre beskrivning av den dåvarande regeringens resonemang kring varje mål. Läs mer om de kulturpolitiska målen i propositionen "Tid för kultur"

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/proposition/2009/09/prop.-2009103/>

Våra nationella mål

- Ett förändrat och förstärkt statligt stöd till ideella föreningar, i synnerhet i glesbygd och inland.
- Främja en utveckling i samhället som underlättar för föreningar att öppna och driva föreningslokaler.
- Göra det möjligt för fler personer att bilda och engagera sig i föreningar inom kultursektorn.
- Att staten lägger in mer pengar i kultursamverkansmodellen.
- Att det statliga stödet till nationella ideella kulturorganisationer ökar.

Våra regionala mål

- Att regionala kulturplaner runtom i landet ska utöka och prioritera ett mycket större utrymme för folkrörelser, kulturliv och förutsättningar gentemot de stora institutionerna.
- Arbeta för att förbättra och förenkla möjligheterna för distrikt att få tillgång till regions- och landstingsresurser och möjligheter att påverka hur dessa fördelas.

Våra lokala mål

- Att kommuner runtom i landet har ökade krav att satsa på kultur- och folkrörelsers utveckling.
- att nuvarande resurser som kommunerna besitter ska användas på ett bättre sätt så det kommer ideella kultursektorn till gagn, i form av lokaler, konsertställen, ateljeer och liknande.

- Att ungas organisering förenklas så att det blir lättare att bli ideellt engagerad tidigare.

Vision

Ax arbetar med en målbild om att:

- Ax ska vara en relevant aktör för utövare av ideell kultur inom sektorn.
- Ax ska växa och välkomna in nya kulturuttryck.
- Ax ska vara en modern och snabbfotad organisation.
- Ax ska präglas av en mångfald av människor, kulturuttryck och idéer
- Ax ska vara en naturlig punkt för insamling av kunskap, bildning och inspiration kring den ideella kulturen för beslutsfattare i samhället.
- Ax ska vara med och påverka i de politikområden som rör våra medlemmars intressen.
- Ax ska verka för en hållbar utveckling inom den ideella kultursektorn socialt och miljömässigt.

Tillvägagångssätt

Politiskt påverkansarbete är där vi rent konkret försöker påverka opinionen i Sverige och reella politiska beslut och initiativ. Vi ska jobba för att vår syn på ideellt engagemang, kultur och ideellt organiserande ska bli politisk verklighet. Ax kan och ska verka för att vara den självklara och tydliga aktören för den ideella kulturen i samhällsdebatten.

För att få gehör och kunna nå framgång behöver förbundet ett organiserat sätt att omvandla de långsiktiga strategier till konkreta politiska mål.

- Vi arbetar med opinionsbildning genom ett utåtriktat arbete, exempelvis genom att driva kampanjer, skriva opinionsartiklar eller starta projekt som uppmärksammar våra frågor.
- Ta plats inom relevanta sammanhang och påverka beslutsfattare, exempelvis utredningar, kommittéer, utskott och motsvarande.
- Kommentera aktuella frågor som påverkar våra medlemmar genom att exempelvis skriva debattsvar, gå ut med egna reflektioner eller skriva remissvar.
- Hjälpa/underlätta distrikt att påverka politiskt på sina lokala arenor, exempelvis genom att medverka på träffar med lokala politiker, hjälpa dem utveckla lokala strategier och göra utlåtanden som stärker dem.
- Ta fram politiska förslag för de politikområden som är relevanta för förbundet, exempelvis genom att ge feedback på motioner samt ha samtal med relevanta politiker.